

Samenvatting

De overheid kan belangrijke besparingen realiseren door aankopen gegroepeerd, via raamcontracten, te doen. Door de grote volumes kunnen lagere prijzen worden bedongen en de kosten van het aankoopproces zijn kleiner omdat slechts éénmaal een aankoopprocedure moet worden toegepast. Vooral kleinere klanten binnen de overheid zijn tevreden met deze besparingen, omdat ze door hun beperkte personeelscapaciteit onmogelijk de hele aanbestedingsprocedure zelf kunnen organiseren. Door een beroep te doen op raamcontracten is de klant ook zeker van de kwaliteit en voldoet hij aan de reglementering op de overheidsopdrachten.

Midden 2002 werd het Federaal Aankoopbureau (FAB), dat verantwoordelijk was voor het sluiten van raamcontracten, afgeschaft en vervangen door de dienst FOD-overschrijdende Raamcontracten (FOR). Deze reorganisatie was voor het Rekenhof aanleiding om een audit uit te voeren naar het rechtmatig en doelmatig functioneren van FOR en het kader waarbinnen deze dienst werkt. Uit de audit (2005) kwam een positief beeld van FOR naar voren maar de audit bracht ook een aantal knelpunten aan het licht.

Na twee jaar achtte het Rekenhof het nuttig te evalueren in welke mate de belangrijkste knelpunten zijn verholpen. Het onderzocht of de raamcontracten goed worden benut en of het productassortiment voldoende uitgebreid is. Een groot deel van dit onderzoek gebeurde aan de hand van een vergelijking met andere centrale aankoopbureaus in binnen- en buitenland.

Het Rekenhof stelt vast dat sinds 2005 verbeteringen zijn gerealiseerd. De minister van Ambtenarenzaken verkreeg de terugkeer van het Ministerie van Defensie bij het Netwerkoverleg, een ingenieur werd in dienst genomen, FOR boekte grote vooruitgang in de berekening van de besparingen op de aangeboden contracten, ze volgt de catalogus op het internet op en een klantenonderzoek werd uitgevoerd.

De nieuwe audit van het Rekenhof wijst echter ook uit dat op enkele essentiële punten weinig of geen vooruitgang is geboekt. Zowel het gebruik van de raamcontracten als de ontwikkeling van nieuwe raamcontracten kunnen beter, zodat mogelijke besparingen onbenut blijven. Het Rekenhof is van oordeel dat bijkomende besparingen kunnen worden gerealiseerd door een doeltreffender aankoopbeleid. Vooral grote federale overheidsdiensten maken weinig gebruik van de raamcontracten die FOR aanbiedt. Uit het onderzoek blijkt dat er een markt bestaat voor nieuwe, potentieel zeer gunstige, raamcontracten voor leveringen en diensten met betrekking tot telecommunicatie en vaste telefonie, ICT, catering en energie waar de federale overheid voorlopig niet op inspeelt.

Belangrijkste oorzaken voor deze knelpunten zijn volgens het Rekenhof:

- ontbrekende regelgeving, onder meer voor de organisatie van elektronische veilingen, het werken met “leading FOD’s”, omkadering van het netwerkoverleg, enz.
- het tekort aan middelen voor FOR, zodat een verdere uitbreiding van het productgamma niet haalbaar is en er soms onderbrekingen in het aanbod van de contracten ontstaan;
- het ontbreken van een gecoördineerde en geïntegreerde aanpak van het aankoopbeleid binnen de federale overheid, onder meer gekenmerkt door het ontbreken van een federale aankoopstrategie, versnippering van bevoegdheden over allerlei diensten, onvoldoende afstemming en gebrekkige communicatie tussen de FOD’s en openbare instellingen enerzijds en FOR anderzijds.

In zijn antwoord onderschrijft de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen de bevindingen en conclusies van deze opvolgingsaudit. De minister wenste, gezien de politieke actualiteit, geen standpunt in te nemen over de te nemen beslissingen.